

§ 389

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ym. talousarvioaloitteesta kos- kien määrärahan myöntämistä lumen mereen kippaamisen lopetta- miseksi

HEL 2019-003296 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Isoniemi, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38414
pekka.isoniemi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hernesaari on ainoa lumenvastaanottoaika, jossa lunta kaadetaan suoraan mereen. Lumenvastaanoton käyttöehtona on, että vastaanot-
topaikalle saa tuoda vain puhdasta lunta.

Mereen kaadettava lumi sisältää hiekoitussepeleitä, joka muodostaa suu-
rimman osan mereen päätyvästä kiintoaineesta. Lumeen sekoittuu
myös kaukolämpölaitosten ja pienpolton aiheuttamaa nokea, nastaren-
kaiden asfaltista irrottamaa kivipölyä ja bitumia, autonrenkaista irtoavia
nastoja ja mikromuovia sekä autojen pakokaasujen palamishiukkasia.
Lisäksi lumen mukana mereen päätyy kadulle heitettyä roskaa ja eläin-
ten jätöksiä.

Keväällä 2019 tehdyn rantaroskainventoinnin perusteella viime talven
lumen mereen kippaus ei ole aiheuttanut poikkeavaa roskaantumista
verrattuna talviin, jolloin mereen on kipattu hyvin vähäinen määrä lunta.

Kaupunkiympäristön toimiala on hyvin tietoinen siitä, että lumen meri-
vastaanotto ei ole ympäristön kannalta ongelmallista. Ympäristövaiku-
tusten vähentämiseksi Hernesaaren kippauslaiturin vierustalla meren-
pohjaa ruopataan sinne laskeutuneen kiintoaineen poistamiseksi. Toi-

menpiteellä poistetaan pohjaan kertynyt hiekoitushiekka ja muuta roskaisuutta. Veteen mahdollisesti sekoittuneisiin epäpuhtauksiin ei valitettavasti pystytä nykyisillä menetelmillä vaikuttamaan.

Hernesaaren lumenvastaanottoaikan merkitys on suuri Helsingin kantakaupungin katujen talvihoidon kannalta – ilman Hernesaaren lumen vastaanottotoimintaa katujen liikennöitävyyttä ja turvallisuutta ei olisi pystytty varmistamaan viime talven kaltaisissa poikkeusolosuhteissa.

Hernesaaren merivastaanottoa tarvitaan vielä useita vuosia. Siirtymäkauden aikana kantakaupungin alueelle luodaan uudenlainen kapasiteetiltaan riittävä lumen loppukäsittelyn kokonaisratkaisu. Merivastaanoton jatkamiselle ei tällä hetkellä ole viranomaisten taholta estettä.

Hernesaaren merkitys on tällä hetkellä välttämätön toimivan kaupungin edellytysten varmistamiseksi. Toimialan parhaillaan käynnissä olevat lumilogistiikan ja lumenkäsittelyn kehittämishankkeet tuovat osaltaan uusia ratkaisuja meren roskaantumisen vähentämiseksi. Hernesaaren lumen merivastaanoton lopettaminen ei ole kuitenkaan mahdollista, ennen kuin suuremman kapasiteetin tekninen ratkaisu on selvitetty, linjattu ja toteutettu korvaamaan nykyisen merivastaanoton kapasiteetin.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala kehittää yhdessä Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Staran kanssa lumenkäsittelyyn liittyviä käytäntöjä. Tänä keväänä on käynnistetty lumenkäsittelyä koskeva innovaatiokilpailu, jonka avulla etsitään uusia ratkaisuja muun muassa ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Lumen mereen kaadon ympäristövaikutuksiin kehitetään uusia menettelyitä. Tavoitteena on, että em. innovaatiokilpailusta saadaan toimivia ja ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja, joita voidaan soveltaa Hernesaareissa.

Pitkän aikavälin tavoitteena kaupunkiympäristön toimiala tulee esittämään parhaillaan valmisteltavana olevassa lumenkäsittelyn periaatteissa lumen mereen kaadosta luopumista.

Lumen hävittäminen kantakaupungin alueella tulee perustumaan tekniseen ratkaisuun. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että siirtymäkauden jälkeen lumen mereen kaadosta pystytään luopumaan. Ennen lumen mereen kaadosta luopumista joudutaan tarkastelemaan erilaisia teknisiä lumen hävittämiskäytännöitä, niiden energiatarvetta ja lumenkuljetuksen vaatimaa konekaluston määrää. Samalla seuraamme Oslon ja Tukholman kaupunkien kehitystyötä sekä Pietarin lumensulatusasemien toimivuutta.

Kaupunkiympäristön toimiala tekee selvityksen lumensulatusasemien perustuvan ratkaisun toimivuudesta kantakaupungin alueella. Selvityksessä tarkastellaan lumensulatusaseman ympäristövaikutuksia sekä

teknisten ratkaisujen soveltuvuutta, kuten sulattamiseen tarvittavan lämmön saantia ja haitta-aineiden puhdistamista sulamisvesistä sekä vesien mereen johtamista. Työssä optimoidaan lumenkuljetusmatkat, sulatusasemien määrä, pienempien sulatusyksiköiden tarve sekä kantakaupungin lumenlähisiirron tarvitsemat tilat sekä riittävän lumen varastointi- ja hävittämiskapasiteetin mitoitus.

Tämän kokonaistarkastelun perusteella kaupunkiympäristön toimiala tulee esittämään ratkaisun lumen mereen kaadon lopettamiseksi.

Lisäksi tulevan syksyn aikana kaupunkiympäristön toimialalla käynnistyy selvitys lumensulatuksen edellytyksistä Helsingissä. Selvityksen arvioidaan valmistuvan keväällä 2020. Tämän perusteella päätetään mahdollisesta lumensulatusaseman hankesuunnittelun käynnistämisestä.

Selvitysvaiheet rahoitetaan kaupunkiympäristön toimialan käyttömäärärahoista. Selvitysten laatiminen ei vaadi lisämäärärahaa vuonna 2020. Selvitysten valmistuttua linjataan tuleva ratkaisu ja mahdollisen hankesuunnittelun aikana tehdään tarkemmat kustannuslaskelmat. Vasta tämän jälkeen on mahdollista arvioida ja varata tarvittavat investointimäärärahat.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara ja 3 muuta valtuutettua ovat tehneet 13.3.2019 seuraavan talousarvioaloitteen:

”Me allekirjoittaneet Helsingin kaupungin valtuutetut esitämme, että kaupunkiympäristön toimialalle myönnetään määräraha, jolla se valmistelee ja hankkii paikan ja välineistön niin, että lunta voidaan käsitellä niin, että sitä ei tarvitse kipata mereen.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt talousarvioaloitteesta kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon kaupunginhallitukselle 28.8.2019 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Isoniemi, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38414
pekka.isoniemi(a)hel.fi

Liitteet

20.08.2019

Asia/17

1 Talousarvioaloite - Sirpa Asko-Seljavaara

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano